

Broj:01-486/20
Podgorica,30.10.2020.godine
MBMB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 41 st.1 Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.42/11 i 32/14) i člana 40 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.53/14) nakon završenog ispitnog postupka, po pritužbi XX, na rad Osnovnog suda u Podgorici, daje

Mišljenje

I Uvod

1.Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, XX podnio je pritužbu na rad Osnovnog suda u Podgorici, zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku iz čl.6 Evropske konvencije o ljudskim pravima i čl.32 Ustava Crne Gore. U pritužbi je u bitnom naveo da je, povodom saobraćajne nezgode, koja se dogodila dana 13.05.1997.godine, a u kojoj je poginuo njegov otac, u januaru mjesecu 1998.godine Osnovnom sudu u Podgorici podnio tužbu za naknadu materijalne i nematerijane štete, poslovni broj P.br.997/98, te da parnica u toj pravnoj stvari, još uvijek traje (22.godine).

Takođe, aktom Kabineta Predsjednika Crne Gore br.02-1216 Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, upućena je predstavka posnosioca pritužba XX, sa zahtjevom da Kabinet povratno informiše o daljem postupanju u ovom predmetu.

II Ispitni postupak

2.Radi sprovođenja postupka po ovoj pritužbi Zaštitnik je zatražio i dobio izjašnjenje od Osnovnog suda u Podgorici. Osnovni sud je u svom izjašnjenju ocijenio da su navodi iz pritužbe neosnovani, iz razloga što je u predmetu P. br. 897/98 (nova oznaka predmeta P. br. 474/09) sud dana 12. 11. 2013. godine donio rješenje, kojim je odbio kao neosnovan predlog tužilaca za povraćaj u pređašnje stanje, zbog propuštanja ročišta glavne rasprave od 11. 12. 2012. godine, koje rješenje je potvrđeno rješenjem Višeg suda u Podgorici GŽ. br. 31/14 od 10. 10. 2014. godine, kao i iz razloga što je u predmetu poslovne oznake P. br. 6897/15 (nova oznaka predmeta P. br. 7825/17), Viši sud u Podgorici je dana 22. 03. 2019. godine donio rješenje GŽ. br. 4076/18, kojim je utvrdio prekid postupka u ovoj pravnoj stvari do pravosnažnog okončanja posupka P. br. 1102/18-16 Osnovnog suda u Nikšiću.

III Utvrđene činjenice

3.Na osnovu navoda iz pritužbe, izjašnjenja, dostavljene dokumentacije u ispitnom postupku je utvrđeno:

- da je u predmetu Osnovnog suda u Podgorici P. br. 897/98, dana 27.01.1998. godine, predata tužba tužilaca XX, XX, XX i XX iz Podgorice, protiv tuženog "SRBOS" Osiguranja, sa sjedištem u Beogradu;
- da je dana 12. 09. 2000. godine donijeto rješenje P. br. 897/98 da se prekida postupak u ovoj pravnoj stvari;
- da je postupak nastavljen na predlog punomoćnika tužilaca od 02.07.2001. godine pod poslovnim brojem P.br. 13093/2001;
- da je dana 04. 11 2006. godine donijeta presuda P. br. 13093/01 kojim je obavezan tuženi, Garantni fond-Udruženje osiguravajućih organizacija, da tužiocima XX, XX, XX i XX na ime naknade nematerijalne štete zbog gubitka bliskog srodnika XX - sina, supruga i oca isplati iznos od po 14.000,00 eura, ukupno 56.000,00 eura, kao i da nadoknadi troškove postupka u iznosu od 6.414,00 eura, dok je u 2. stavu odbijen kako neosnovan tužbeni zahtjev u dijelu u kojem je traženo da se tuženi obaveže da tužiocima nadoknadi materijalnu štetu za

troškove ukopa i sahrane 4.000,00 eura ukupno, kao i po osnovu izgubljenog izdržavanja ukupan iznos od 41.380,33 eura, od čega za period od juna 1997. godine pa do 31. 03. 2006. godine iznos od 20.671,35 eura, kao iznos izračunate kapitalizirane rente od 20.708,98 eura, računato za period od 22 godine od 2006. do 2008. godine, a st. 3 tužbeni zahtjev, kako je prethodno naveden, odbijen u cjelosti u odnosu na "Lovćen osiguranje" Podgorica;

- da je Rješenjem Višeg suda u Podgorici Gž, br. 1902/07 od 17. 02. 2009. godine ukinuta presuda Osnovnog suda u Podgorici P. br. 13093/01 od 04. 11. 2006. godine u dijelu izreke pod stavom prvim, kao i rješenje o troškovima postupka i predmet u tom dijelu vraćen istom sudu na ponovno suđenje;
- da je u ponovnom postupku dana 11. 12. 2012. godine sud donio rješenje P. br. 474/09 kojim se smatra da je tužba tužilaca u ovoj pravnoj stvari povučena (imajući u vidu da nije pristupio uredno pozvani punomoćnik tužilaca);
- da je u predmetu P. br. 474/09 dana 13. 12. 2012. godine punomoćnik tužilaca podnio sudu predlog za povraćaj u pređašnje stanje, koji je sud dana 12. 11. 2013. godine odbio;
- da je u postupku po žalbi rješenjem Višeg suda u Podgorici Gž. br. 31/14 od 10. 10. 2014. godine, potvrđeno rješenje Osnovnog suda u Podgorici P. br. 474/09 od 12.11.2013.godine i žalba odbijena kao neosnovana;
- da je Osnovnom sudu u Podgorici dana 22. 12. 2015.godine podnijeta tužba tužilaca XX, XX i XX, iz Podgorice, protiv tuženog-advokata XX;
- da je u predmetnoj pravnoj stvari sud donio presudu P. br. 6897/15 dana 02. 12. 2016. godine, kojom je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim je traženo da se obaveže tuženi da tužiocima isplati na ime naknade materijalne štete zbog kršenja postavljenih rokova iznos od po 14.000,00 eura, odnosno ukupno 42.000,00 eura, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja pa do konačne isplate,;
- da je Rješenjem Višeg suda u Podgorici Gž. br. 401/17 od 31. 10. 2017. godine ukinuta presuda Osnovnog suda u Podgorici P. br. 6897/15 od 02. 12. 2016. godine i predmet vraćen tom sudu na ponovno suđenje;
- da je u ponovnom postupku presudom Osnovnog u Podgorici P. br. 7825/17 od 30. 04. 2018. godine odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev tužilaca;
- da je Viši sud u Podgorici dana 22. 03. 2019. godine donio rješenje Gž. br. 4076/18 kojim je utvrdio prekid postupka u ovoj pravnoj stvari do pravosnažnog okončanja postupka P. br. 1102/18-16 Osnovnog suda u Nikšiću;

IV Relevantni propisi

A) Domaće pravo

4.Ustavom Crne Gore («Službeni list CG», br.1/2007) propisano je:

Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom.(čl.32)

5.Zakonom o parničnom postupku ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 022/04 od 02.04.2004, 028/05 od 05.05.2005, 076/06 od 12.12.2006, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010) propisano je:

Sud je dužan da nastoji da se postupak sprovede bez odugovlačenja, u razumnom roku, sa što manje troškova i da onemogući svaku zloupotrebu prava koja strankama pripadaju u postupku.(čl.11)

Ako tužilac ne dođe na ročište za glavnu raspravu, a bio je uredno pozvan, smatra se da je povukao tužbu, osim ako se tuženi na tom ročištu upusti u raspravljanje.(298 st.3).

Povučena tužba smatra se kao da nije ni bila podnesena i može se ponovo podnijeti. (čl.194 st.4)

Kad odluka suda zavisi od prethodnog rješenja pitanja da li postoji neko pravo ili pravni odnos, a o tom pitanju još nije donio odluku sud ili drugi nadležni organ (prethodno pitanje), sud može sam riješiti to pitanje, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

Odluka suda o prethodnom pitanju ima pravno dejstvo samo u parnici u kojoj je to pitanje riješeno. (čl. 14)

Osim slučajeva posebno predviđenih u ovom zakonu, prekid postupka sud će odrediti ako je odlučio da sam ne rješava o prethodnom pitanju. (član.212 st.1)

Ako je sud prekinuo postupak iz razloga navedenih u članu 212 stav 1 tačka 1 i stav 2 ovog zakona, postupak će se nastaviti kad se pravosnažno završi postupak pred sudom ili drugim nadležnim organom ili kad sud nađe da više ne postoje razlozi da se čeka na njegov završetak.

B) Medjunarodno pravo

6.Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (Rim, 4.novembar 1950) utvrđuje:

" Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanom na osnovu zakona".(čl.6 st.1)

Zaključna ocjena

7.Na osnovu sprovedenog ispitnog postupka, proizilazi da je po tužbi podnosioca pritužbe u predmetu P.br.897/98 i P.br.479/09 Osnovni sud, donio rješenje o povlačenju tužbe, imajući u vidu da uredno pozvani punomoćnik nije pristupio na ročite. Po predlogu tužilaca za povraćaj u pređašnje stanje, Osnovni sud je odbio predmetni predlog, koju odluku je povrdio Viši sud u Podgorici¹

8.S tim u vezi, Zaštitnik podsjeća da se u parničnom postupku, koji je okončan donošenjem rješenja o povlačenju tužbe, povučena tužba smatra kao da nije ni bila podnesena i može se ponovo podnijeti. Dakle, ne smatra se da je postupak o spornom pravu odnosno pravnom odnosu, u tom slučaju, pravosnažno okončan. Naime, povlačenjem tužbe parnica se gasi, jer se smatra da je tužilac svojom dispozitivnom radnjom prestao da zahtijeva sudsku zaštitu svog povrijeđenog subjektivnog prava.

9.Zaštitnik primjećuje da je podnosilac pritužbe nakon toga, protiv-novotuzenog, odnosno, punomoćnika koji ga je zastupao u ranijem postupku, podnio novu tužbu za naknadu štete Osnovnom sudu u Podgorici. U predmetnom postupku po žalbi tužilaca na presudu Osnovnog suda u Podgorici P.br.7825/17 od 30.04.2018.godine, Viši sud u Podgorici je donio rješenje kojim je utvrdio prekid postupka u ovoj pravnoj stvari, do pravosnažnog okončanja postupka P.br.1102/18-16 Osnovnog suda u Nikšiću².

10.Zaštitnik ocjenjuje, da su u ovom postupku, sudovi u prvostepenom i drugostepenom postupku blagovremeno i u razumnom roku postupali i donijeli odluke, a uzimajući u obzir složenost predmeta u činjeničnom i pravnom smislu, ponašanje podnosioca pravnog sredstva, ponašanje suda, te interes i značaj predmeta spora za podnosioca pritužbe³. Osnovni sud u Podgorici je prvostepni postupak okončao u roku od jedne godine, odnosno u ponovljenom postupku u roku od 6 mjeseci, dok je Viši sud u Podgorici postupak po žalbi, okončao u roku od jedne godine, što ispunjava uslov razumnog roka za odlučivanje i donošenje odluke u prvostepenom postupku, odnosno postupku po žalbi. Ovo posebno cijeneći okolnost da je postupak u dva nivoa nadležnosti (pvrostepnom i drugostepenom) trajao ukupno 3 godine i 3 mjeseca, da se nije radilo o predmetu veće složenosti u činjeničnom i pravnom smislu, pa obzirom na prirodu spora, te pravni interes podnosioca, po nalaženju Zaštitnika, nije postojao osnov odnosno zakonska obaveza suda, koja bi nalagala hitnost postupka.

11.Zaštitnik posebno podsjeća da, u slučaju prekida postupka, parnica i dalje teče i kad je postupak prekinut, ali kod prekida prestaju teći procesni rokovi, zakonski i sudski. Naime, pravne posljedice ovog procesno-pravnog instituta imaju značaj, jer parnične radnje koje se preduzimaju dok traje prekid postupka, nemaju nikakvo pravno dejstvo, njihovo dejstvo počinje tek pošto postupak bude nastavljen.

---

¹ Gž.br.31/14od 10.10.2014.godine

² Gž.br.4076/18 od 22.03.2019.godine

³ Novovic protiv Crne Gore br.13210, od 23.10.2012.godine p.49

12. Stoga, cijeneći okolnosti premetnog slučaja, da je podnosilac pritužbe podnio tužbu i pokrenuo novi postupak, pravne razloge Višeg suda za odluku o prekidu postupka u toj pravnoj stvari do pravosnažnog okončanja postupka u predmetu P.br.1102/18-16 Osnovog suda u Nikšiću, a imajući u vidu značaj odluke tog suda za podnosioca pritužbe, u ovoj pravnoj stvari, Zaštitnik, **UKAZUJE** Osnovnom sudu u Nikšiću da u skladu sa odredbom čl.11 Zakona o parničnom postupku, postupak u predmetu P.br.1102/18-16 sprovode bez odugovlačenja i u razumnom roku, radi hitnog okončanja postupka i donošenja odluke u ovoj pravnoj stvari.

13. U konačnom Zaštitnik posebno ukazuje da nema ovlašćenja da mijenja ukida ili poništava odluke državnih organa, niti može preispitivati njihovu zakonitost ili zakonitost postupka koji je prethodio njihovom donošenju i da je za povredu prava, po osnovu sudske odluke i ocjenu o tome da li je pojedinačnim aktom, radnjom ili nepostupanjem državnog organa, povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčena Ustavom, nadležan Ustavni sud Crne Gore, u postupku pokrenutom po ustavnoj žalbi, saglasno odredbi čl.68 i 69 st.1.tač 1 Zakona o Ustavnom sudu.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Zdenka Perović

Dostaviti:

- Podnosiocu pritužbe
- Osnovnom sudu u Podgorici
- Osnovnom sudu u Nikšiću
- Kabinetu Predsjednika Crne Gore
- a/a